

Q.P. Code: 31110

[Time: 2½ Hours]

[Marks:75/60]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are Compulsory.
 2. All questions carry equal marks. (15 marks each)
 3. Students in 60/40 Pattern will attempt 4 questions.
 4. Students in 75/25 Pattern will attempt 5 questions.

- Q.1 What is Diplomacy? Discuss its changing nature.
OR
Define foreign policy? What are the determinants of India's foreign policy?
- Q.2 Analyse the areas of conflict and cooperation between India and USA.
OR
Examine the relations between India and China.
- Q.3 Elaborate on the establishment of SAARC. Explain the role of India in SAARC.
OR
Analyse the relations between India and Pakistan.
- Q.4 Examine India's contribution to the U.N peacekeeping force.
OR
Highlight the contribution of ASEAN to the development of the region.
- Q.5 Write short notes on any three of the following:
- i) India and Bangladesh
 - ii) Objectives of foreign policy
 - iii) India and SAARC.
 - iv) Types of Diplomacy
 - v) Indo- Russian relations.

[वेळ : 2½ तास]

[गुण : 75]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना : १. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत (प्रत्येक प्रश्नास १५ गुण)
 ३. ६०/४० पॅटर्नचे विद्यार्थी कोणतेही चार प्रश्न सोडवावेत.
 ४. ७५/२५ पॅटर्नचे विद्यार्थी एकूण पाच (सर्व) प्रश्न सोडवावेत.

- प्र.१ राजनय म्हणजे काय ? राजनयाच्या बदलत्या स्वरूपाची चर्चा करा.
 किंवा
 परराष्ट्र धोरणाची व्याख्या द्या? भारताच्या परराष्ट्र धोरणाचे घटक कोणते आहेत?
- प्र.२ भारत व अमेरिका यांच्यातील सहकार्य व संघर्षाच्या क्षेत्राचे विश्लेषण करा.
 किंवा
 भारत आणि चीन मधील संबंधाचे परीक्षण करा.
- प्र.३ सार्कची स्थापना यासंबंधी विवेचन करा. सार्कमधील भारताची भूमिका स्पष्ट करा.
 किंवा
 भारत आणि पाकिस्तानातील संबंधाचे विश्लेषण करा.
- प्र.४ संयुक्त राष्ट्रसंघाला शांतता राखण्यासाठी भारताचे केलेल्या योगदानाचे परीक्षण करा.
 किंवा
 प्रादेशिक विकासातील आसियानच्या योगदानावर प्रकाश टाका.
- प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीन टिपा लिहा.
 i) भारत – बांगलादेश
 ii) परराष्ट्र धोरणाची उद्दिष्टे
 iii) भारत आणि सार्क
 iv) राजनयाचे प्रकार
 v) भारत – रशिया
